

Аналітична довідка

про результати моніторингу сформованості професійної мотивації в учнів випускних груп закладів професійної (професійно-технічної) освіти області, відстеження професійного успіху випускників

З метою визначення особливостей професійної мотивації, що впливає на процес формування професійної мобільності учнів закладів професійної (професійно-технічної) освіти (далі ЗП(ПТ)О) Сумської області та визначення ефективності роботи ЗП(ПТ)О та відповідності навчання за професіями стандартам робочих місць у листопаді 2019 р. проведено моніторинг сформованості професійної мотивації в учнів випускних груп ЗП(ПТ)О області, відстеження професійного успіху випускників.

Моніторинг учнів випускних груп відбувся за участю **17 закладів освіти** (ДПТНЗ «Свеський професійний аграрний ліцей», ДНЗ «Білопільське вище професійне училище», ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну», ДНЗ «Охтирський центр ПТО», ДНЗ «Сумське ВПУ будівництва та автотранспорту», ДНЗ «Сумський центр ПТО харчових технологій, торгівлі та ресторанного сервісу», ДНЗ «Шосткинський центр ПТО», ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище», ДНЗ «Глухівське вище професійне училище», ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище», ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне училище», ДПТНЗ «Конотопське ПТУ», ДПТНЗ «Сумський центр ПТО з дизайну та сфери послуг», ДПТНЗ «Лебединське ВПУ», ДПТНЗ «Хотінський професійний аграрний ліцей», ДПТНЗ «Синівський ПАЛ», ДПТНЗ «Недригайлівське вище професійне училище»).

Моніторинг випускників відбувся за участю **20 закладів освіти** (ДНЗ «Сумський хіміко-технологічний центр ПТО», ДПТНЗ «Сумський центр ПТО», ДПТНЗ «Свеський професійний аграрний ліцей», ДПТНЗ «Конотопське вище професійне училище», ДНЗ «Білопільське вище професійне училище», ДПТНЗ «Сумське вище професійне училище будівництва і дизайну», ДПТНЗ «Путивльський професійний ліцей», ДНЗ «Сумське ВПУ будівництва та автотранспорту», ДНЗ «Шосткинський центр ПТО», ДПТНЗ «Роменське вище професійне училище», ДНЗ «Глухівське вище професійне училище», ДНЗ «Сумське міжрегіональне вище професійне училище», ДПТНЗ «Шосткинське вище професійне училище», ДПТНЗ «Конотопське ПТУ», ДПТНЗ «Конотопський професійний аграрний ліцей», ДПТНЗ «Лебединське ВПУ», ДПТНЗ «Зноб-Новгородський професійний аграрний ліцей», ДПТНЗ «Синівський ПАЛ», ДПТНЗ «Недригайлівське вище професійне училище», ДПТНЗ «Краснопільське ПТУ»).

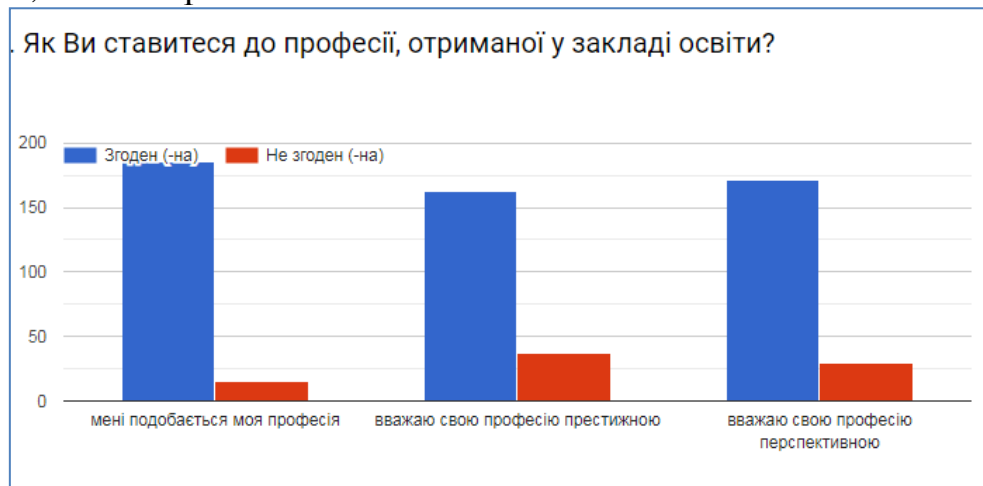
Цільова аудиторія дослідження - учні випускних груп ЗП(ПТ)О та випускники, що закінчили навчання у ЗП(ПТ)О області не більше 5 років тому. Метод дослідження - Інтернет-анкетування. Опитано 200 учнів випускних груп закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Учні зазначають, що обрали професію за якою навчаються, бо передусім хотіли стати професіоналом (31,5 %), отримати цікаву роботу (20,5%), для власного розвитку (15,5%).

Чому Ви обрали професію, за якою зараз навчаєтеся? (позначте найбільш значиму причину)

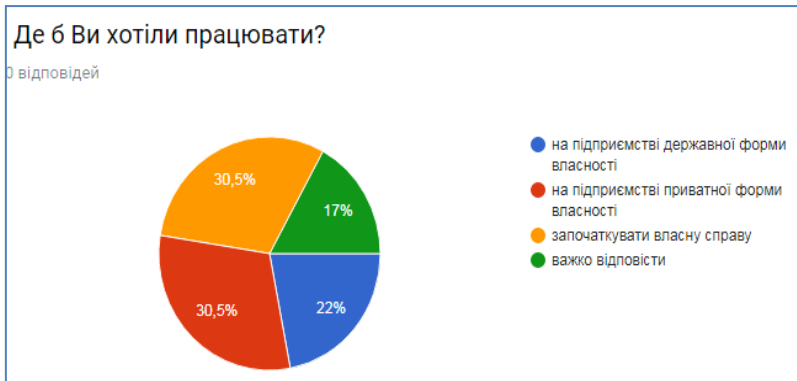
Рівень задоволення професією, яку здобувають учні, високий: 93% опитаних професія, за якою навчаються, подобається; 82% вважають її престижною; 86% - перспективною.

Щодо вмотивованості учнів випускних працювати за отриманою робітничою професією, то 63% респондентів планують працювати саме за обраною професією. Серед причин небажання працювати за обраною професією найвагомішими є продовження навчання в закладах вищої освіти (15,5%) та незадоволеність рівнем заробітної плати (7%).

Найбільш прийнятними місцями для роботи учні випускних груп вважають приватне підприємство (30,5%) або власний бізнес (30,5%).

Майбутня робота, на думку 55% респондентів, має бути, перш за все, високооплачуваною, 35% опитаних - мати сприятливий режим та умови праці, 32% - мати мінімум обмежень та контролю з боку керівництва. При цьому 43% респондентів уже знають, де будуть працювати після закінчення ЗП(ПТ)О, інші у першу чергу планують звернутися за допомогою до працівників ЗП(ПТ)О (27%) або знайомих та родичів (26%).

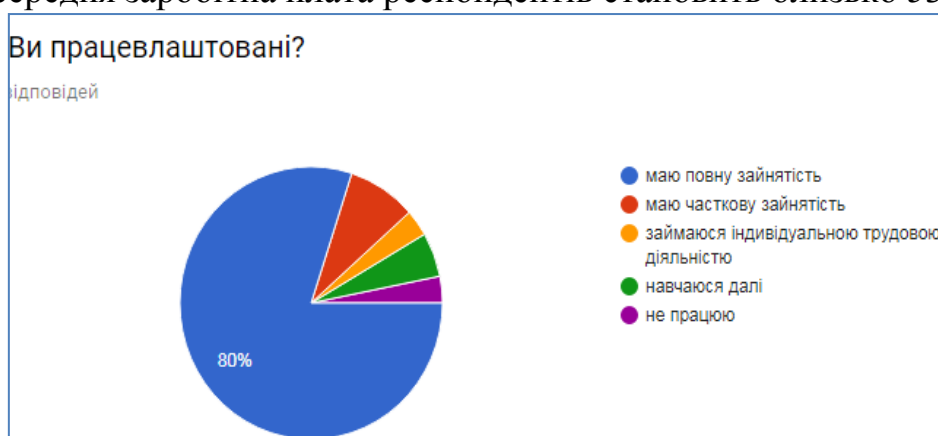

Центр розвитку професійної кар'єри відомий 45% опитаних учнів випускного курсу ЗП(ПТ)О. Найбільш популярними є такі сторінки Центру розвитку професійної кар'єри: «Вакансії» та «Сайти з пошуку роботи».

Опитано 95 випускників ЗП(ПТ)О. Більшість із них працює на умовах повної зайнятості (80%) та отримує заробітну плату до 5000 грн. (48,4%). При цьому середня заробітна плата респондентів становить близько 5300 грн.

Майже половина опитаних випускників (46,3%) працюють на своєму першому робочому місці після закінчення ЗП(ПТ)О, не зважаючи навіть на низький рівень заробітної плати.

Отримані професійні компетентності у ЗП(ПТ)О реальним вимогам робочого місця випускники оцінили на 3,8 з 5 можливих балів.

Проаналізовано заходи адаптації, що впроваджуються на підприємствах, за оцінкою різних респондентів (учнів випускних груп, випускників та роботодавців). Так, 76% роботодавців зазначають, що на їх підприємствах закріплюються наставники, у той же час серед учнів та випускників – лише 45 та 48% відповідно. Отже, близько 30% наставників є суто формальними, учні навіть не звертають уваги на їх присутність. Варто звернути увагу на те, що 47% випускників та 49% роботодавців зазначають про наявність можливості роботи на сучасному обладнанні, а серед учнів – лише 5%. Отже, існує ймовірність того, що під час виробничої практики й виробничого навчання на виробництві учнів ЗП(ПТ)О рідко допускають до роботи на сучасному обладнанні.

Проаналізовано заходи мотивування, що впроваджуються на підприємствах, за оцінкою різних респондентів (учнів випускних груп, випускників та роботодавців). Учні визначили, що найбільш вагомим заходом мотивування є забезпечення належного рівня оплати праці (52% опитаних). Оцінки учнів майже за всіма запропонованими заходами збігаються або є меншими від оцінок випускників та роботодавців. Це свідчить, що мотивування робітників на підприємствах області здійснюється ефективно і здебільшого очікування учнів ЗП(ПТ)О задовольняються. Загалом можна відзначити низький рівень мотивування робітників на підприємствах регіону.

Директор НМЦ ПТО
у Сумській області

Н.Ю.Самойленко

І.О.Смирнова